

VSS-yhteistoimintarahoituksen opit pelastustoimelle -hanke

Elinvoimajaosto 12.03.2026 § 14
1687/00.01.05/2026

Valmistelijat / lisätiedot:

kehittämisasiantuntija Irma Savolainen, puh. 044 718 2183

turvallisuuspäällikkö Mikko Moilanen, puh. 044 718 5630

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

strategia- ja viestintäjohtaja Kirsi Soininen

Elinvoimajaosto päättää, että Kuopion kaupunki hakee SUOJAAN2026 -harjoituksen rahoitusta Palosuojelurahastosta ja varaa tätä varten omarahoitusosuuden enintään 130 085 euroa.

Päätös

Merkitään, että kehittämisasiantuntija Irma Savolainen oli läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin ja hän poistui kokouksesta asian esittelyn jälkeen.

Elinvoimajaosto hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Selostus

Savilahden Luolan väestönsuojeluharjoitus SUOJAAN 2026 ja sitä koskeva hankehakemus vuosille 2026-2027

SUOJAAN 2026 -harjoituksen pohja lainsäädännössä

Laissa säädetään kuntien vastuusta väestönsuojelun toimijoina. Lainsäädännön mukaan kunnalla on vastuu muodostaa tarvittavat väestönsuojelumuodostelmat sekä varautua väestönsuojelutehtäviin ja kouluttaa niihin tarvittava henkilöstö:

1. Valmiuslaki säättää viranomaisten, kuntien ja hyvinvointialueiden roolista väestöä suojaavien väestönsuojelumuodostelmien tuottajana (Valmiuslaki, 120 § Pelastustoimen ja väestönsuojelun erityisjärjestelyt): ”120 § Pelastustoimen ja väestönsuojelun erityisjärjestelyt. Edellä 3 §:n 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuissa poikkeusoloissa väestön suojaamiseksi ja väestönsuojelun johtamisen tehostamiseksi pelastustoimen viranomaiset, hyvinvointialueet ja kunnat perustavat johtokeskuksia sekä sammutus-, pelastus-, ensiapu-, huolto-, raivaus- ja puhdistustehtäviä tai muita näihin rinnastettavia, väestön suojaamiseksi välttämättömiä tehtäviä varten väestönsuojelumuodostelmia. [\(8.7.2022/631\)](#)”
2. Pelastuslaki linjaa valtion, hyvinvointialueen ja kunnan viranomaisten väestönsuojelutehtävistä ja niihin varautumisesta sekä henkilöstön kouluttamisesta

(Pelastuslaki, 65 §): "65 § Yhteistoiminta väestönsuojeluun varautumisessa. Valtion, hyvinvointialueen ja kunnan viranomaisen, laitoksen ja liikelaitoksen sekä muun julkisyhteisön vastuulla olevat väestönsuojelutehtävät ja niihin varautuminen kuuluvat niissä palvelevan viran- tai toimenhaltijan virkavelvollisuuksiin ja työsopimussuhteessa olevan henkilön tehtäviin. Edellä sanottu koskee myös näiden tehtävien suorittamista varten tarpeelliseen koulutukseen osallistumista. (8.7.2022/616) Kukin viranomainen huolehtii väestönsuojelutehtäviin tarvitsemansa henkilöstön varaamisesta ja kouluttamisesta. (28.12.2018/1353) "

SUOJAAN 2026 –harjoituksen linkittyminen Kuopion strategiaan

Hanke linkittyy tiiviisti Kuopion strategiaan vahvistamalla kaupungin turvallisuutta, kriisinsietokykyä ja yhteisöllisyyttä sekä tukemalla hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja osaamisen kehittymistä kaikissa olosuhteissa. Se edistää elinvoimaa ja uudistumista tuottamalla kansallisesti hyödynnettävää tietoa, vahvistamalla kumppanuuksia ja kehittämällä toimintatapoja kustannustehokkaasti. Kokonaisuutena hanke tukee Kuopiota strategisena edelläkävijänä kokonaisturvallisuuden, varautumisen ja kestävän kaupunkikehityksen alueella. Hankkeesta on tehty päätöksen vaikutusten ennakkoarviointi, jossa strategiaan linkittyminen avataan kohta kohdalta.

Savilahden Luola ja väestönsuojelutoiminnan käytännön harjoittelu

Savilahden Luola on Kuopion uusi väestönsuoja, jonka yhteydessä väestönsuojelumuodostelmien toiminta sekä roolijako kaupungin ja muiden toimijoiden kesken tulee täsmentää. Myös tähän liittyvät koulutukset tulee järjestää. Samassa yhteydessä nähdään järkevänä kerätä tietoa väestönsuojelumuodostelmien rakentumisen prosessista ja koulutuksista, jotta tiedon avulla voidaan kehittää viranomaisten ja muiden toimijoiden varautumista ja väestönsuojelumuodostelmien rakentamista koko Suomessa. Uutena kohteena Luola myös tarjoaa erinomaisen testiympäristön väestönsuojelun harjoittelulle käytännössä, sillä se antaa viranomaisille ja muille toimijoille mahdollisuuden kokeilla täysin uusien väestönsuojelumuodostelmien toimintaa ja näin ollen se tuottaa täysin uutta tietoa sekä kuntien että hyvinvointialueiden toimijoille.

Kuopion kaupunki järjestää yhdessä Pohjois-Savon Hyvinvointialueen pelastustoimen kanssa SUOJAAN2026 -väestönsuojeluharjoituksen 2.-3.9.2026. Savilahden Luola toimii harjoituksen tapahtumapaikkana ja se on suljettuna arviolta ajalla 31.8.-4.9.2026. Harjoitus on monitoimijainen ponnistus, johon ovat sitoutuneet muun muassa PSHVA, Kuopion kaupunki, Savonia, Servica, Pelastusopisto, Suomen Punainen Risti, Maanpuolustuskoulutus ja Maanpuolustuskorkeakoulu.

SUOJAAN 2026 –harjoituksen hankkeistaminen

Kaupunki hankkeistaa harjoituksessa toteutettavaa kehitystyötä, jotta harjoitus voidaan toteuttaa sen täydessä laajuudessa käytännön toteutuksena, ja harjoituksessa tuotettava tieto saadaan jatkossakin laajasti eri sidosryhmien käyttöön. Kaupunki on hakenut hanketta Palosuojelurahastolta harjoituksessa tuotettavan tiedon keräämiseen (esitelty alla) sekä Pohjois-Savon liitolta tiedon pohjalta rakennettavan digitaalisen simulaatio-, harjoitus- ja koulutusympäristön kehittämiseen. Hankkeilla varmennetaan se, että harjoituksessa eri

viranomaisia sekä muita sidosryhmiä palveleva tieto voidaan kerätä ja saada aktiiviseen hyötykäyttöön. Myös Savonia-ammattikorkeakoulu on hakenut harjoituksen yhteyteen omaa hankettaan nimeltä Säähäiriö26, jossa testataan varautumista sään ääri-ilmiöihin yhtäaikaisen väestönsuojelutilanteen kanssa.

Hankkeilla ei kateta harjoituksen kaikkia kustannuksia, vaan Kuopion kaupunki panostaa harjoituksen toteuttamiseen myös hankkeiden ulkopuolella.

HANKEHAKEMUS: Palosuojelurahaston hanke: VSS-yhteistoimintaharjoituksen opit Pelastustoimelle

Laajan monitoimijaisen väestönsuojeluharjoituksen opit pelastustoimelle. Hankkeen suunniteltu laajuus: 260 170€, josta omarahoitusosuus on 130 085€. Hankkeen henkilöstöresurssit sijoittuvat Strategian ja viestinnän alle ja sen ostopalveluiden omavastuu jakautuu Hallintopalveluiden alaisen Johtokeskustoiminnan, Tilapalveluiden sekä Edunvalvonnan kesken. Hankehakemus on jätetty Palosuojelurahastolle 15.12.2025. Hankehakemus liitteenä. Hankkeesta on tehty päätöksen ennakkovaikutusten arviointi (liitteenä).

Toimivallan peruste

Kuopion kaupungin hallintosääntö 28 §

Vaikutusten arviointi

Liitteenä.

Liitteet

1687/2026 liite: Vaikutusten ennakkoarviointi Kuopion kaupungin päätöksenteossa - VSS-yhteistoimintaharjoituksen opit Pelastustoimelle
1687/2026 liite: Hankehakemus VSS-yhteistoimintaharjoituksen opit pelastustoimelle
1687/2026 oheisaineisto: Hankkeen esittely - VSS-yhteistoimintaharjoituksen opit pelastustoimelle